

Magdalena Surowiec



[www.niemieckipoludzku.pl](http://www.niemieckipoludzku.pl)

Od kropek rozpoczęłam poszczególne hasła do mapy myśli, strzałki oznaczają słowa / zwroty wyprowadzone od danego słowa.

## Die Freundschaft und die Liebe – przyjaźń

- **der Freund** – przyjaciel → die Freunde – przyjaciele → ein wahrer Freund – prawdziwy przyjaciel → unter Freunden – wśród przyjaciół, między przyjaciółmi → sich auf jemanden verlassen – polegać na kimś
- **die Eigenschaft** – cecha → hilfsbereit – pomocny → zuverlässig – niezawodny → vertrauenswürdig – godny zaufania → verständnisvoll – wyrozumiały → ehrlich – szczerzy
- **Freunde erkennt man in der Not** – prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie
- **die Freundschaft** – przyjaźń
  - Freundschaft schließen – zawierać przyjaźń
  - sich mit jemandem anfreunden / befreunden – zaprzyjaźniać się z kimś

**DLA DOCIEKLIWYCH** Słowo *der Freund* ma dwa znaczenia:

- przyjaciel – kiedy powiemy „ein Freund von mir” – oznacza to „mój przyjaciel”
- chłopak – kiedy powiemy „mein Freund” – oznacza to „mój chłopak”. Należy jednak dodać, że w języku codziennym ludzie czasem mówią „meine Freundin” jako „moja przyjaciółka” – wtedy z kontekstu wynika, kogo mają na myśli.

die Freundin

eine Freundin von mir – moja przyjaciółka

meine Freundin – moja dziewczyna

W tym momencie warto wyjaśnić użycie słów **der Kollege / die Kollegin**. Podczas gdy w języku polskim oznaczają one kolegę / koleżankę, to w języku niemieckim jeśli powiesz *der Kollege*, to masz na myśli kolegę z pracy.

Jeśli powiesz *meine Kollegin* – to oznacza to „moja koleżanka z pracy”. Wtedy automatycznie ktoś zrozumie, że pracujesz z tą osobą.

Dodajmy, że słowo *der Kollege* podlega deklinacji słabej (czyli n-Deklination). Zapamiętaj jego odmianę:

Nom. der Kollege

Gen. des Kollegen

Dat. dem Kollegen

Akk. den Kollegen

→ gemeinsame Aktivitäten – wspólne aktywności → zusammen Zeit verbringen – wspólnie spędzać czas → sich treffen – spotykać się → Freunde treffen – spotykać przyjaciół → das Wochenende genießen – cieszyć się weekendem → zusammen verreisen – razem wyjechać → zusammen etwas unternehmen – razem coś przedsięwziąć

- **die Liebe – miłość**

→ lieben – kochać  
→ aus Liebe – z miłości  
→ Liebe macht blind. – Miłość jest ślepa.  
→ die Liebe auf den ersten Blick – miłość od pierwszego wejrzenia  
→ Die Liebe geht durch den Magen. – Przez żołądek do serca.  
→ Alte Liebe rostet nicht. – Stara miłość nie rdzewieje.

- **die Verliebtheit – zakochanie**

→ verliebt – zakochany  
→ sich verlieben – zakochać się  
→ sich unsterblich verlieben – zakochać się na zabój

- **die Vorliebe – zamiłowanie**

→ etwas mit Vorliebe tun – mieć zamiłowanie do czegoś  
→ die Vorliebe für – zamiłowanie do

- die Liebeserklärung – deklaracja miłości → der Liebesbrief – list miłosny
- erklären – deklarować, wyjaśniać → die Erklärung – deklaracja, wyjaśnienie → die Unabhängigkeitserklärung – deklaracja niepodległości
- die Emotionen – emocje → die Sorge – troska → die Empathie – empatia → die Freude – radość → die Begeisterung – zachwyty, entuzjazm → die Dankbarkeit – wdzięczność → die Hoffnung – nadzieja → die Zufriedenheit – zadowolenie → die Zuversicht – ufność, wiara → der Ärger – złość → die Eifersucht – zazdrość → der Neid – zawiść
- wen liebt man? – kogo się kocha? → den Partner / die Partnerin – partnera / partnerkę → den Ehemann / die Ehefrau – męża / żonę → die Kinder – dzieci → die Eltern – rodziców → die Großeltern – dziadków → die Haustiere – zwierzęta domowe

### **Art des Liebesobjekts** – rodzaj obiektu miłosnego

- die Selbstliebe – miłość do siebie samego → die Selbstsucht (der Egoismus) – egoizm → selbstsüchtig / egoistisch – egoistyczny, samolubny → die Selbstlosigkeit – bezinteresowność → selbstlos – bezinteresowny
- die Partnerliebe – miłość do partnera → die Heterosexualität – heteroseksualizm → die Homosexualität – homoseksualizm → die Verlobung – zaręczyny → sich mit jemandem verloben – zaręczyć się z kimś → der Heiratsantrag – oświadczyzny → einen Heiratsantrag machen – oświadczyć się → jemanden heiraten – poślubić kogoś → der Ehering – obrączka

- die familiäre Liebe – miłość rodzinna → die Vaterliebe – miłość do ojca → die Mutterliebe – miłość do matki → die Kindesliebe – miłość do dziecka
- die Nächstenliebe – miłość bliźniego
- die Liebe zur Natur – miłość do przyrody → die Tierliebe – miłość do zwierząt
- die Vaterlandsliebe (der Patriotismus) – miłość do ojczyzny (patriotyzm)
- die Gottesliebe – miłość do Boga

**UWAGA!** Zwróć uwagę na formy czasowników, które pojawiły się na mapie myśli:

lieben, liebte, hat geliebt – kochać

sich verlieben, verliebte sich, hat sich verliebt – zakochać się

Tak jak widzisz, oba czasowniki są regularne.

Czasownik nieregularny: schließen, schloss, hat geschlossen

**Jeśli chcesz powiedzieć po niemiecku, że zakochałaś / zakochałeś się w kimś, to pamiętaj o rekcji czasownika:**

sich verlieben in + Akkusativ (biernik)

Ich habe mich in ihn verliebt. – Zakochałam się w nim.

Er hat sich in meine Schwester verliebt. – On zakochał się w mojej siostrze.

**Tak wygląda rekcja czasownika sich verlassen:**

sich verlassen auf + Akkusativ (biernik)

Du kannst dich auf mich verlassen! – Możesz na mnie polegać!

I formy czasów przeszłych: *verließ sich, hat sich verlassen*

Należy zwrócić uwagę na użycie czasownika *heiraten*, przy którym często pojawia się błąd.

Niejednokrotnie ktoś powie:

*Ich habe mit ihm geheiratet.* – Wyszłam za niego / wzięłam z nim ślub.

Powyższe zdanie jest **niepoprawne**, ponieważ po niemiecku nie mówimy *heiraten mit*, lecz:

*jemanden heiraten* – poślubić kogoś (ożenić się, wyjść za mąż)

Poprawne będą więc zdania:

*Ich habe ihn geheiratet.* – Wyszłam za niego.

*Ich habe sie geheiratet.* – Ożeniłem się z nią.

### **Przyjrzyjmy się jeszcze, jak używać przymiotników:**

*Ich bin dankbar für deine Hilfe.* – Jestem wdzięczny za twoją pomoc.

*Wir sind zuversichtlich, dass die Krise bald zu Ende geht.* – Ufamy, że kryzys wkrótce się skończy.

*Bist du mit deiner Arbeit zufrieden?* – Czy jesteś zadowolony ze swojej pracy?

*Die Kinder sind von Geschenken begeistert.* – Dzieci są zachwycone prezentami.

## DLA DOCIEKLIWYCH

Słowa *die Eifersucht* oraz *der Neid* często są mylone. Oba tłumaczy się czasami jako zazdrość, jednak rzeczownik *der Neid* ma bardziej negatywne znaczenie i oznacza zazdrość w sensie zawiści.

*Er ist auf sie eifersüchtig.* – On jest o nią zazdrosny.

*Sie wurde neidisch, als sie sah, dass die Nachbarn sich ein neues Auto gekauft hatten.* – Ona poczuła zazdrość / zawiść, kiedy zobaczyła, że sąsiedzi kupili sobie nowy samochód.

### I. Uzupełnij zdania tłumaczeniami słów / zwrotów w nawiasach.

1. Er hat das \_\_\_\_\_ (z miłości) gemacht.
2. Wir haben uns in der Arbeit \_\_\_\_\_ (zaprzyjaźniliśmy się).
3. Sicherlich war das die Liebe \_\_\_\_\_ (od pierwszego wejrzenia).
4. Seine \_\_\_\_\_ (zamiłowanie) für Blumen ist bekannt.
5. Das war keine Liebe, das war eine \_\_\_\_\_ (zakochanie).
6. Sie ist meine \_\_\_\_\_ (prawdziwą) Freundin.
7. Ich hoffe, ich bin eine \_\_\_\_\_ (niezawodną) Freundin.
8. Alte Liebe \_\_\_\_\_ (nie rdzewieje).

9. Wir sind \_\_\_\_\_ (wśród przyjaciół), du kannst alles sagen.
10. Mein Freund ist sehr \_\_\_\_\_ (pomocny).

**II. Czy znasz przysłowia, które pojawiły się w mapie myśli?**

1. Freunde erkennt man in der N\_\_\_\_\_. – Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.
2. Alte Liebe r\_\_\_\_\_ nicht. – Stara miłość nie rdzewieje.
3. Liebe macht b\_\_\_\_\_. – Miłość jest ślepa.
4. Die Liebe geht durch den M\_\_\_\_\_. – Przez żołądek do serca.

**III. Teraz sprawdzimy, czy zapamiętałaś / zapamiętałeś użycie czasowników. Podkreśl właściwą formę:**

1. Ich habe diesen Mann sehr geliebt / geliebt.
2. Kann ich mich auf dir / dich verlassen?
3. Mein Bruder hat sich in seine / seiner Kollegin verliebt.
4. In Urlaub habe ich eine neue Freundschaft schließen / geschlossen.
5. Er hat sich auf mich verlassen / verlasst.





**NIEMIECKI**  
*po ludzku*

**Viel Erfolg  
beim Lernen!**

[www.niemieckipoludzku.pl/](http://www.niemieckipoludzku.pl/)